

OBČINA POLZELA

Malteška cesta 28 | 3313 Polzela
s www.polzela.si | e obcina.polzela@polzela.si
id za ddv SI27768228 | m 1357603
t 03 703 32 00 | f 03 703 32 23

ELABORAT
o prenehanju javnega zavoda
ZAVOD ZA KULTURO, TURIZEM IN ŠPORT
POLZELA

November, 2015

VSEBINA

1. Splošni podatki o zavodu
2. Opis delovanja zavoda (vir: Katalog informacij javnega značaja)
3. Poslanstvo zavoda (vir: www.zkts-polzela.si)
4. Kazalci poslovanja (vir: Poslovno in računovodsko poročilo za leti 2013 in 2014, interni podatki ZKTŠ Polzela)
5. SWOT analiza (prednosti, pomanjkljivosti, priložnosti, nevarnosti)
6. Zaključek

1. SPLOŠNI PODATKI O ZAVODU

Zavod za kulturo, turizem in šport Polzela, Grajski trg 1, 3313 Polzela

Telefon: 03 703 32 28

Matična številka: 3975380000

Davčna številka: 59514248

TRR: IBAN SI56 0137 3600 0000 129 (S) UJP ŽALEC

Direktorica: Klavdija L. Tomažič

Svet zavoda sestavljajo od 15.4.2015: predsednica Alenka Kočevar (predstavnica ustanoviteljice) in člani Marko Slokar (predstavnik ustanoviteljice), Mija Novak (predstavnica ustanoviteljice), Anton Mešič (predstavnik ustanoviteljice) in Lidija Praprotnik (predstavnica zaposlenih).

ZKTŠ Polzela je vpisan v sodni register pri Okrožnem sodišču v Celju pod zaporedno številko Srg 2011/18683.

Spletna stran: www.zkts-polzela.si

Elektronski naslov: zkts-polzela@polzela.si

2. OPIS DELOVANJA ZAVODA

Zavod za kulturo, turizem in šport Polzela (v nadaljevanju ZKTŠ) je javni zavod, ki ga je leta 2011 ustanovila Občina Polzela. Skladno z namenom ustanovitve v javnem interesu opravlja javno službo na področju kulture, turizma in športa. Z izvajanjem gospodarske oziroma lastne dejavnosti (komercialne narave), za katere je registriran, in za to izpolnjuje zakonske pogoje, Zavod ustvarja prihodke iz naslova: organizacije in izvedbe prireditev, najemnin, prodaje spominkov, turističnih paketov, vodenj in vstopnin. Naloge javne službe se izvajajo prednostno pred nalogami komercialne narave. Ustanoviteljica je Zavodu v upravljanje prenesla javno infrastrukturo, grad Komenda Polzela.

3. POSLANSTVO ZAVODA

Namen in poslanstvo Zavoda je zagotavljanje kontinuirane prisotnosti kakovostnih vsebin s področja kulture, turizma in športa ter učinkovitejša organizacija, razvoj in spodbujanje dejavnosti na omenjenih področjih, s ciljem dviga kakovosti življenja v občini in boljše prepoznavnosti Občine Polzela.

4. KAZALCI POSLOVANJA

V tem poglavju so na kratko prikazani nekateri kazalci poslovanja ZKTŠ Polzela. Prvi del predstavlja vsebinski vidik poslovanja, v drugem delu pa je prikazan finančni vidik.

V lastni organizaciji in v soorganizaciji je bilo v letu 2014 izvedenih 20 javnih prireditev + 7 neplaniranih javnih ter 10 tržnih prireditev. Število obiskovalcev vseh prireditev/tečajev/delavnic skupaj je bilo 9.199. Število obiskovalcev na turističnih ogledih je bilo 1.229. V primerjavi z letom 2013 je bilo v letu 2014 opaziti precejšen upad obiskovalcev na turističnih ogledih, kar ne velja za obisk prireditev, vendar pa se je le ta močno zmanjšal v letu 2015.

Iz tabele 11 na strani 23 (Letno poročilo ZKTŠ za 2014) je razvidno, da je bilo leta 2014 280 manj obiskovalcev na turističnih ogledih kot leta 2013 – grad Komenda.

Iz tabele št. 12 na isti strani pa je moč ugotoviti, da se je leta 2014 v primerjavi z letom prej zmanjšalo tudi število obiskovalcev na turističnih ogledih – ostale turistične znamenitosti občine Polzela – po programu, in sicer za 248, kar predstavlja dobrih 34%. Stanje je nekoliko boljše v letu 2015, vendar gre to pripisati dodatni zaposlitvi. Navedeno je prikazano v tabeli 1, ki prikazuje še število rojstnodnevnic (tržni produkt) ter obisk vseh prireditev s področja kulture, turizma in športa. Za boljšo predstavbo so v tabeli predstavljeni tudi podatki iz leta 2013.

<i>Leto</i>	<i>Obiskovalci gradu Komenda</i>	<i>Obiskovalci ostalih zanimivosti</i>	<i>Obiskovalci prireditev</i>
2013	1033	753	7140
2014	724	476	8578
2015 (do 1.11.)	570	1001	3724

Tabela 1: prikaz števila obiskovalcev

Nekateri tržni produkti so izrazito v upadu (rojstnodnevnic) daljše časovno obdobje, nekateri pa krajše. Poroke so bile v letu 2014 v izrazitem porastu; letos sicer niso izrazito v upadu, je pa praktično nemogoče doseči lansko število le teh. Navedeno je prikazano v tabeli 2.

<i>Leto</i>	<i>Poroke</i>	<i>Rojstnodnevnic</i>
2013	7	22
2014	17	13
2015 (do 1.11.)	14	8

Tabela 2: prikaz števila nekaterih tržnih produktov

V letu 2014 so v celotni strukturi stroškov znašali stroški materiala 18.851 €, stroški storitev 84.572 € in stroški dela 61.469 €. Vseh stroškov je bilo cca 165.464 €, torej so stroški dela znašali več kot 37 % vseh stroškov. Prihodki iz občinskega proračuna so znašali 116.283 €, prihodki od prodaje storitev in opravljanja javne in tržne službe so znašali 47.540 €.

Do 1.11. letos so znašali vsi prihodki z naslova tržne dejavnosti 28.781€, kar je komaj 57% glede na plan, odhodki s tega naslova pa 26.940 €. Razlika v ceni (RVC) oz. dobiček znaša v tem obdobju

1.841 €. Vendar je potrebno upoštevati, da od tega zneska ni odštet niti strošek plač, niti materialni stroški. Leto 2014 zaradi neuskkljenosti aktov ni primerljivo, ker javna služba in tržna dejavnost nista bili jasno definirani. Podatek o ustvarjenem RVC je bistven. Navedeno prikazuje tabela 3. Gre za prikaz prihodkov in odhodkov.

(v eurih, brez centov)						
		PLAN JAN-DEC.2015		JANUAR-OKTOBER 2015		
NAZIV PODSKUPINE KONTOV	ZNESEK		ZNESEK		% REALIZACIJE FINANČNEGA NAČRTA-JS 8=6/4	% REALIZACIJE FINANČNEGA NAČRTA-TRŽNA 9=7/5
	Prihodki in odhodki za izvajanje javne službe	Prihodki in odhodki od prodaje na trgu	Prihodki in odhodki za izvajanje javne službe	Prihodki in odhodki od prodaje na trgu		
2	4	5	6	7		
A) PRIHODKI OD POSLOVANJA (661+662-663+664)	133.900	50.667	99.543	28.648	74	57
PRIHODKI OD PRODAJE PROIZVODOV IN STORITEV	133.900	50.667	99.543	28.648	74	57
POVEČANJE VREDNOSTI ZALOG PROIZVODOV IN NEDOKONČANE PROIZVODNJE	0	0	0	0	0	0
ZMANJŠANJE VREDNOSTI ZALOG PROIZVODOV IN NEDOKONČANE PROIZVODNJE	0	0	0	0	0	0
PRIHODKI OD PRODAJE BLAGA IN MATERIALA	0	0	0	0	0	0
B) FINANČNI PRIHODKI	0	0	0	0	0	0
C) DRUGI PRIHODKI			220	113	0	0
Č) PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI PRIHODKI (668+669)	0	0	0	0	0	0
PRIHODKI OD PRODAJE OSNOVNIH SREDSTEV	0	0	0	0	0	0
DRUGI PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI PRIHODKI	0	0	0	0	0	0
D) CELOTNI PRIHODKI (660+665+666+667)	133.900	50.667	99.763	28.761	75	57
E) STROŠKI BLAGA, MATERIALA IN STORITEV (672+673+674)	50.330	39.784	37.900	26.940	75	68
NABAVNA VREDNOSTI PRODAJNEGA MATERIALA IN BLAGA	0	0	0	0	0	0
STROŠKI MATERIALA	14.338	5.828	9.309	4.510	65	77
STROŠKI STORITEV	35.992	33.956	28.591	22.430	79	66
F) STROŠKI DELA (676+677+678)	75.593	0	58.150	0	77	0
PLAČE IN NADOMESTILA PLAČ	59.611	0	47.119	0	79	0
PRISPEVKI ZA SOCIALNO VARNOST DELODAJALCEV	9.780	0	7.725	0	79	0
DRUGI STROŠKI DELA	6.202	0	3.306	0	53	0
G) AMORTIZACIJA	0	0	0	0	0	0
H) REZERVACIJE	0	0	0	0	0	0
J) DRUGI STROŠKI	0	0	104	0	0	0
K) FINANČNI ODHODKI	0	0	0	0	0	0
L) DRUGI ODHODKI	0	0	0	0	0	0
M) PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI ODHODKI(685+686)	0	0	0	0	0	0
ODHODKI OD PRODAJE OSNOVNIH SREDSTEV	0	0	0	0	0	0
OSTALI PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI ODHODKI	0	0	0	0	0	0
N) CELOTNI ODHODKI(671+675+679+680+681+682+683+684)	125.923	39.784	96.154	26.940	76	68
O) PRESEŽEK PRIHODKOV (670-687)	7.977	10.883	3.609	1.821	0	17
P) PRESEŽEK ODHODKOV (687-670)	0	0	0	0	0	0
Davek od dohodka pravnih oseb	0	0	0	0	0	0
Presežek prihodkov obračunskega obdobja z upoštevanjem davka od dohodka	7.977	10.883	3.609	1.821	0	17
Presežek odhodkov obračunskega obdobja z upoštevanjem davka od dohodka	0	0	0	0	0	0
(689+690) oz. (690-688)	0	0	0	0	0	0
Presežek prihodkov iz prejšnjih let, namenjen pokritju odhodkov obračunskega obdobja	0	0	0	0	0	0

Tabela 3: izkaz prihodkov in odhodkov

Tabela 4 na naslednji strani prikazuje višino sredstev, ki je v predlogu proračuna predvidena za področje kulture, turizma in športa po kontih ter prihranke po letih za naslednje petletno obdobje.

PRORAČUNSKA POSTAVKA	Višina sredstev namenjena pospeševanju kulturne, turistične in športne dejavnosti
04040 – proslave, prireditve, protokolarni sprejemi	11.400 EUR <i>Postavka zajema vse protokolarne dogodke, ki jih je že do sedaj izvajala občina (odprtje cest, kanalizacij, županovi sprejemi...) in tudi prireditve in proslave, katerih organizator je do sedaj bil ZKTŠ Polzela, odslej pa jih bo organizirala občina sama (Proslava ob kult. prazniku, Športnik leta, Proslava posvečena ameriškim letalcem, Dan državnosti, Slavnostna akademija, Božični koncert,...).</i>
06050 – plače za 3 zaposlene	48.500 EUR <i>S pričetkom veljavnosti Odloka o prenehanju ZKTŠ Polzela, bo prenehal mandat direktorju zavoda. Trem zaposlenim (dve strokovni sodelavki in čistilka) pa bo podana odpoved pogodbe o zaposlitvi s ponudbo nove na Občini Polzela.</i>
06060 – materialni stroški	2.500 EUR <i>Materialni stroški za delovanje TIC Polzela so zajeti v okviru materialnih stroškov občinske uprave (pisarniški in čistilni material, poštna storitve,...)</i>
10008 – javna dela – turizem	3.000 EUR <i>Občina se bo prijavila na razpis za Javna dela 2016 na področju turizma. Na postavki je planirana bruto vrednost v višini 12.400, vendar ob 75 % sofinanciranju Zavoda RS za zaposlovanje znaša strošek občine 3.000 EUR.</i>
14010 – Turistična promocija	8.300 EUR <i>Postavka se sicer od lanskega leta povečuje za 18.300, vendar so na tej postavki poleg stroškov za promocijski material, oglaševanje, organizacijo turističnih prireditev (Salamijada, Županovo vino, Silvestrovanje, poletni večeri na gradu Komenda) avtorski honorar, sejemska dejavnost ... tudi stroški za zbornik Kako so nekoč živeli, katerega bo občina izdala v letu 2016 (ocenjen strošek zbornika znaša 10.000 EUR).</i>
18030 – transfer ZKTŠ	14.500 EUR <i>Na postavki so zagotovljena sredstva za dokončanje tekočega dela ZKTŠ Polzela – »v likvidaciji« (materialni stroški, programski stroški za prireditve Miklavž, Božični koncert, Silvestrovaje, plače zaposlenih, razen plače in odpravnine direktorja v višini 4.600, ki je prikazana spodaj)</i>
18043 – transfer društvom za soorganizacijo prireditev	1.800 EUR <i>V letu 2015 so bila društvom za sofinanciranje občinskih prireditev zagotovljena sredstva na postavki 04040/412000 v višini 2.200. V proračunu 2016 se ta sredstva zagotavljajo na postavki 18043, povečana za 1.800 EUR, kar predstavlja strošek sofinanciranja prireditev, pri katerih je sodeloval ZKTŠ Polzela (Ta veseli dan kulture, Blagoslov traktorjev, Maškarada...)</i>
18005 – grad Komenda	13.500 EUR <i>Celoten strošek postavke znaša 107.100 EUR, ki poleg obratovalnih stroškov v višini 13.500, zajema tudi strošek izgradnje parkirišča, postavitve nove terase, zamenjave sistema za odklepanje in zaklepanje gradu, pleskanje gradu povečuje se tudi zavarovalna premija za objekt).</i>
SKUPAJ	103.500 EUR
Sredstva za ZKTŽ v 2015	133.900 EUR
razlika	30.400 EUR
Prihodki od najemnin, vodenih ogledov, prodaje spominkov	17.400 EUR
PRIHRANEK	47.800 EUR

Tabela 4: višina sredstev, ki je v predlogu proračuna predvidena za področje kulture, turizma in športa

Tabele od 5 do 8 prikazujejo prihranke, do katerih pridemo s prenehanjem javnega zavoda v naslednjih letih. Pri tem je potrebno upoštevati dodatne oz. enkratne stroške v letu 2016, ki jih predstavljajo stroški likvidacije in odpravnina direktorja. Ocenjujemo, da bomo tako v naslednjih petih letih prihranili vsaj 231.400 EUR.

Stroški likvidacije	2.500 EUR+DDV
Odpravnina in plača direktorja v dec. 2015	4.600
SKUPAJ	7.600 EUR

Tabela 5: dodatni (enkratni) stroški v letu 2016

133.900 – 103.500	+ 30.400 EUR
Prihodki od najemnin in ogledov	+ 17.400 EUR
Stroški likvidacije in odpravnine	- 7.600 EUR
SKUPAJ	40.200 EUR

Tabela 6: prihranek v letu 2016

133.900 – 103.500	+ 30.400 EUR
Prihodki od najemnin in ogledov	+ 17.400 EUR
SKUPAJ	47.800 EUR

Tabela 7: prihranek vsako naslednje leto

2016	40.200 EUR
2017	47.800 EUR
2018	47.800 EUR
2019	47.800 EUR
2020	47.800 EUR
SKUPAJ	231.400 EUR

Tabela 8: prihranek v petih letih

5. SWOT ANALIZA (nekaj najpomembnejših oz. najbolj izstopajočih opažanj)

SWOT analiza nam opiše delovanje določenega subjekta s štirih vidikov: z vidika prednosti, pomanjkljivosti, priložnosti in nevarnosti. Opravlja se vedno po končanem obdobju delovanja subjekta. Prednosti in priložnosti se lahko ugotavljajo že ob začetku delovanja, pomanjkljivosti in nevarnosti vedno ob zaključku delovanja ali obdobja. V našem primeru ugotavljamo, da je imel ZKTŠ Polzela ob ustanovitvi nekaj izrazitih konkurenčnih prednosti in priložnosti.

Prednosti

- Zavod s področja kulture, turizma in športa je v Sloveniji ugledna ustanova, katerega poslovanje pa, žal, stane veliko oz. preveč.
- Odličen objekt (grad) v lasti občine
- Močno kulturno okolje (KUD Polzela, KD Andraž, JSKD Žalec, Knjižnica Žalec...)
- Močna društvena dejavnost z dolgoletno tradicijo (KUD Polzela, KD Andraž, Cecilija...)
- Okolje, bogato z zanimivostmi in znamenitostmi
- Bogata zgodovina in kulturna dediščina
- Odlična prometna povezava

Pomanjkljivosti

- Slabo iskanje alternativnih virov financiranja (sponzorstva, donacije, razpisi ...) in zato veliko finančno breme za občino
- Velik strošek dela
- Premajhna konkurenčna prednost oz. izpostavljenost
- Pomanjkljiva vizija in strategija (zelo splošna brez konkretizacije)
- Premajhno povezovanje s subjekti, ki delujejo v okolju
- Pomanjkanje nekaterih veščin in konkurenčnosti
- Premajhno upoštevanje posebnosti okolja in prebivalcev

Priložnosti

- Stabiliziranje kulturne, turistične in športne ponudbe v lokalni skupnosti, ne zgolj kot povezovalce in koordinator, pač pa tudi kot pobudnik, vendar ne konkurent.
- Razvoj kulturnega in prireditvenega turizma glede na bogato kulturno tradicijo in prireditve, kot je npr. Družina poje
- Vzpostavitev lastne blagovne znamke
- Razvijanje butičnih storitev oz. ponudbe za zahtevnejše turiste

Nevarnosti

- Zmanjševanje števila obiskovalcev na turističnih ogledih
- Organiziranje neracionalnih prireditev, ki preveč stanejo glede na število obiskovalcev (strošek prireditve na obiskovalca in RVC na obiskovalca)
- Večanje socialne stiske v občini zmanjšuje interes za tovrstno ponudbo, zato je odveč razmišljati o vztrajnem organiziranju prireditev z drago vstopnino (pojem drago je relativen – za nekoga, ki nima službe, je draga tudi vstopnica za 5 €)
- Konstantno zmanjševanje sredstev s strani države resno zahteva povezovanje, združevanje, sodelovanje na vseh nivojih in področjih ter s tem racionalizacijo.

6. ZAKLJUČEK

Glede na to, da občini morda grozi nova socialna bomba (Tovarna nogavic), je odgovorno in nujno razmišljati ter ukrepati v smislu krčenja sredstev za celotni javni sektor. Ne le zaradi vsesplošno zakonsko urejenega oz. predpisanega varčevanja (ZUJF) v vseh javnih zavodih, pač pa tudi iz vesti in solidarnosti do tistih, ki so žrtve socialnih bomb, ki nam, žal, ne prizanašajo. Nujno potrebno je iskati vse notranje rezerve v finančnem, kadrovske in organizacijskem smislu.

Cilj prenehanja ZKTŠ Polzela je racionalizirati del javnega sektorja in ga prilagoditi finančnim zmožnostim občine, gledano na dolgi rok. Dejstvo je, da se prihodek na prebivalca iz leta v leto zmanjšuje, fiksni stroški poslovanja in obratovanja zavoda pa ostajajo enaki. Še več: napoveduje se povišanje plač, sprostitev napredovanj itd. S prenehanjem zavoda gre za proaktivno delovanje, in sicer upošteva zmanjšana sredstva s strani države. S tem bo Občina Polzela v naslednjih petih letih prihranila vsaj 231.400 EUR.

Racionalizacija, vezana na javne uslužbence, se bo pokazala tudi v tem, da se bodo dela opravljala znotraj enega delodajalca (občine Polzela), kar pomeni tudi iskanje in prerazporejanje notranjih rezerv delavcev v občinski upravi, posredno pa tudi določene sinergijske učinke.

Poleg finančnih prihrankov, ki so merljivi, ne smemo spregledati zelo pomembnega dejavnika, to je tveganje. Ko zavod organizira koncert in podpiše pogodbo za honorar, tvega, da z vstopninami ne bo zmožni poravnati niti honorarja, kaj šele stroškov, ki nastanejo ob organizaciji koncerta (vabila, jumbo plakati, radijska oglaševanja, stroški izdelave vstopnic, letakov, SAZAS-a ...). Veliko manjši riziko je odstopiti organizacijo koncerta, prireditve itd tovrstnim ponudnikom oz organizatorjem, ki plačajo najem dvorane oz. se sklene z njimi dogovor (pogodba) o razdelitvi stroškov in vstopnin. Zgolj za posredovanje prireditev zavod ni potreben.

Opaziti je tudi, da je ponudnikov istovrstnih prireditev v občini že toliko, da je med njimi že čutiti konkurenco ali celo rivalstvo. Npr. Medobčinska splošna knjižnica Žalec, katere soustanoviteljica je Občina Polzela, redno skrbi za potopisna in druga strokovna predavanja. Prav tako tudi Medgeneracijski center. Občina torej ne potrebuje še več organizatorjev tovrstnih predavanj, pač pa usklajeno in povezovalno delovanje obstoječih. Enako velja za dramske predstave. Tudi večje športne prireditve bi lahko izvajali zunanji izvajalci (s.p.ji, SZ Polzela, društva...) Vodenje turistov po občini bi lahko izvajale tudi zasebne turistične agencije in zasebni vodniki, s katerimi je trg zasičen, zato so konkurenčni. Razvoj turističnih produktov pa mora biti domena tudi zasebnega sektorja (turistične kmetije), seveda s primerno spodbudo in podporo lokalne skupnosti.

Prenehanje zavoda ne pomeni zmanjševanje kulturne, turistične in športne ponudbe v občini, pač pa racionalnejše izvajanje le-te. Nekateri aktivnosti bo opravljal TIC, ki bo deloval pod okriljem občine. Nekateri bodo izvajali javni zavodi, ki delujejo na območju Občine Polzela in katerih soustanoviteljica je občina. Nekateri prireditve bodo ostale v domeni močnih in aktivnih društev, kot je že bilo pred ustanovitvijo zavoda. Nekateri kulturne in športne prireditve pa bodo pogodbeno izvajale fizične osebe, organizacije ali združenja, registrirana za opravljanje teh dejavnosti. Nujno je treba ukiniti prireditve, ki so se doslej izkazale kot neracionalne oz. predrage glede na število obiskovalcev. Kulturna ponudba bo prilagojena potrebam in okusu večine občanov.

S prenehanjem zavoda se bodo zmanjšala tudi številna birokratska dela, ki jih je potrebno konstantno izvajati za zavod, kot samostojno pravno osebo, kot so redne posodobitve kataloga informacij javnega značaja, registra tveganja, načrta integritete, letna poročila, plan dela in drugih internih aktov.

Poleg izrazitega finančnega prihranka bo, kot rečeno, bistveno zmanjšano tudi tveganje. Pretok del med javnimi uslužbenci bo pomenil kadrovski prihranek in angažiranje notranjih rezerv. Povezovanje in usklajevanje društev z obstoječimi zavodi (knjižnica, šola, glasbena šola ...) bo stalnica, pričakujemo pa tudi prostovoljno vključevanje posameznikov pri organizaciji določenih aktivnostih, ki jih zmorejo.

Cilj občine ni ustvarjati dobiček z organizacijo koncertov in ostalih prireditev, pač pa razpršiti namenska sredstva med čim več občanov. Prav tako cilj reorganizacije ni ukinjanje programov in dejavnosti, pač pa prilagoditi javni sektor denarju, ki je na voljo. Glede na napovedana in že zmanjšana sredstva se bo nečemu treba odpovedati. V našem primeru se zaradi hitrega prilagajanja odpovedujemo le organizacijski obliki. Racionalizacija javnega sektorja je resnica, pred katero si ne smemo zatiskati oči. Da bodo posledice čim manjše, je potrebno ukrepati čim prej. Ta ukrep zadeva učinkovitost in uspešnost občine ter je naša dolžnost in odgovornost.

Jože Kužnik, župan